

**OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE
HRVATSKE I PRIJEDLOGA FINANCIJSKIH PLANOVA IZVANPRORAČUNSKIH
KORISNIKA ZA 2018. GODINU I PROJEKCIJA ZA 2019. I 2020. GODINU**

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. MAKROEKONOMSKI OKVIR	5
2.1. Rizici ostvarenja projekcija	9
3. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	10
4. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	14
4.1. Obrazloženje rashoda po izvorima financiranja	14
4.2. Obrazloženje rashoda po ekonomskoj klasifikaciji.....	17
4.3. Obrazloženje rashoda po funkcijskoj klasifikaciji	22
5. UKUPNI MANJAK/VIŠAK DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	23
6. RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	24
7. IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI	26
8. STANJE DOSPJELIH NEPODMIRENIH OBVEZA PRORAČUNSKIH I IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA DRŽAVNOG PRORAČUNA	28
9. PROCJENA UKUPNOG MANJKA/VIŠKA OPĆE DRŽAVE.....	30

1. UVOD

Okvir makroekonomske politike RH je određen izlaskom iz šestogodišnje recesije ostvarenim temeljem rasta izvoza roba i usluga, osobne potrošnje te investicija, uz snažniju apsorpciju sredstava iz EU fondova. Stoga će i u nadolazećem srednjoročnom razdoblju makroekonomska politika biti usmjerena na iskorištavanje pozitivnih impulsa iz međunarodnog i domaćeg okruženja te stvaranje temelja za trajan i stabilan gospodarski rast, kao i na ubrzanje stope rasta potencijalnog bruto domaćeg proizvoda (u daljnjem tekstu: BDP). Slijedom toga, u 2018. očekuje se realan rast BDP-a od 2,9 posto, u 2019. 2,6 posto, a u 2020. godini 2,5 posto.

Istovremeno, fiskalna politika RH bit će određena naporima u svrhu daljnjeg jačanja fiskalne održivosti te poticanja ekonomskog rasta i razvoja uz osiguravanje primjerene skrbi za građane RH. Proračun za 2018. s projekcijama za 2019. i 2020. godinu temelji se upravo na tim načelima, pri čemu će naglasak biti na kontroli rashodne strane proračuna te iskorištavanju svakog viška prihoda u odnosu na planirane, u prvom redu, za smanjenje manjka i javnog duga te za daljnje porezno rasterećenje.

U skladu s navedenim, prihodna strana proračuna temelji se na očekivanom rastu gospodarske aktivnosti, uzimajući u obzir učinke sveobuhvatne porezne reforme koja je stupila na snagu početkom 2017. te učinke daljnjeg poreznog rasterećenja koje se planira provesti do kraja 2017. s primjenom u 2018. godini. Naime, od 1. siječnja 2018. godine povećava se prag za ulazak u sustav PDV-a na 300.000 kuna te uvodi mogućnost odbitka pretporeza u iznosu od 50 posto za poduzetnike, i to za troškove nabave osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz te povezanih ostalih zavisnih troškova. Osim toga, smanjuje se i oporezivanje posebnim porezom na motorna vozila te se ukida porez na stjecanje rabljenih motornih vozila koji se zamjenjuje upravnim pristojbama. Iste će se naplaćivati kod stjecanja rabljenih vozila. Time će se pojednostaviti i skratiti administrativni postupak svih radnji u vezi stjecanja rabljenih motornih vozila. K tome, od 2018. godine porez na dohodak u cijelosti se prepušta jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave uslijed primjene novog Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Tako će se svim lokalnim jedinicama osigurati potencijal za pružanje usporedive razine javnih usluga uz usporedivu razinu poreznog opterećenja. Značajan učinak na prihode državnog proračuna u razdoblju 2018. - 2020. imat će i povlačenje sredstava iz EU fondova koji će biti usmjereni na različite razvojne i infrastrukturne projekte te aktivnosti istraživanja i inovacija, čime će postati jedan od ključnih instrumenta jačanja razvojnih kapaciteta svih krajeva RH.

Rashodna strana proračuna određena je daljnjim jačanjem fiskalne održivosti uz provođenje mjera u svrhu poticanja razvoja i adekvatne skrbi za sve slojeve stanovništva. Naročita pozornost posvetit će se jačanju demografske održivosti. U tom smislu od srpnja 2017. godine povećan je iznos novčanih potpora za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta te je subvencioniranjem stambenih kredita građanima omogućena povoljnija kupnja prve odnosno veće nekretnine. Nadalje, u oblikovanju i upravljanju ekonomskom politikom vodit će se računa i o društvenoj uključenosti kako bi sve društvene skupine imale priliku za odgovarajuću zaštitu i solidarnost. Tako se predloženim zakonskim rješenjima proširuju prava i skrb o hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji. Planirana su i povećana izdvajanja za mirovine koja su rezultat indeksacije po općim i posebnim propisima,

očekivanog priljeva novih umirovljenika, kao i ukidanja smanjenja mirovina ostvarenih po posebnim propisima većih od 5.000 kuna za 10 posto.

Uzevši u obzir Izmjene i dopune Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike iz prosinca 2016. kojima je utvrđena osnovica za izračun plaće za državne službenike i namještenike u 2017. godini te odluka Vlade Republike Hrvatske o visini osnovice za obračun plaće u javnim službama iz 2017. godine planirana su i povećana izdvajanja rashoda za zaposlene u državnim i javnim službama.

Vodeći računa i o globalnim sigurnosnim izazovima, kao i geopolitičkim rizicima, Vlada RH provodit će napore i u svrhu razvoja modernog, sveobuhvatnog i učinkovitog sustava domovinske sigurnosti pa će se tako ulagati i u daljnju modernizaciju oružanih snaga, uključujući i nabavu borbenih zrakoplova, za što je postignut konsenzus od strane svih ključnih dionika u RH.

Međutim, opisano kretanje rashoda uvjetovano razvojnim i društvenim potrebama utemeljeno je u kontekstu daljnjeg jačanja održivosti javnih financija. Naime, izlaskom RH iz Procedure prekomjernog proračunskog manjka ne prestaje obveza za nastavkom fiskalne konsolidacije, već je RH dužna pridržavati se kriterija iz preventivnog mehanizma Pakta o stabilnosti i rastu. To znači kontinuirane napore u svrhu daljnjeg smanjenja manjka općeg proračuna, kao i smanjenja udjela javnog duga u BDP-u. Tako će sveukupna opisana fiskalna kretanja kako na prihodnoj tako i na rashodnoj strani proračuna rezultirati manjkom općeg proračuna prema ESA 2010 metodologiji u iznosu od 0,5 posto BDP-a u 2018. godini. U 2019. predviđeno je uravnoteženje proračuna dok se u 2020. godini planira višak od 0,8 posto BDP-a. U skladu s kretanjem manjka/viška općeg proračuna očekuje se i daljnje smanjenje udjela javnog duga u BDP-u i to na 76,6 posto BDP-a u 2018., 73,4 posto BDP-a u 2019. te 69,5 posto BDP-a u 2020. godini. Ovime se ispunjavaju zahtjevi iz preventivnog dijela Pakta o stabilnosti i rastu, što bi trebalo doprinijeti povratku kreditnog rejtinga na razinu investicijskog te trajnom smanjivanju tereta duga.

2. MAKROEKONOMSKI OKVIR

Ovaj makroekonomski okvir izrađen je temeljem svih objavljenih pokazatelja i dostupnih informacija do kraja listopada 2017. godine. Pretpostavke o makroekonomskim kretanjima u međunarodnom okruženju za izradu ovih projekcija preuzete su iz posljednjih projekcija Međunarodnog monetarnog fonda (u daljnjem tekstu MMF) . U međunarodnom okruženju u narednom razdoblju očekuju se povoljna kretanja ekonomske aktivnosti, koja su, prema najnovijim projekcijama, blago korigirana naviše za najveći dio svjetskog gospodarstva. Predviđa se blago ubrzanje rasta svjetskog gospodarstva, stabilan rast trgovinske razmjene, ali nižim stopama nego što je bio slučaj 2017., zadržavanje stabilne inflacije i cijena sirovina na svjetskom tržištu te nastavak povoljnih uvjeta financiranja. Također, posljednje projekcije MMF-a karakteriziraju korekcije naviše gospodarskog rasta zemalja EU pa tako i glavnih hrvatskih vanjskotrgovinskih partnera. Pod utjecajem očekivanja pozitivnih kretanja u okruženju, nastavak oporavka ekonomske aktivnosti predviđa se i u domaćem gospodarstvu u srednjoročnom razdoblju. Tako se u 2017. očekuje realni rast BDP-a od 3,2% koji će potom postupno usporavati na 2,9% u 2018., 2,6% u 2019. te 2,5% u 2020. godini. Ovakva putanja BDP-a izraženog u stalnim cijenama odražava širenje pozitivnog jaza BDP-a kroz čitavo projekcijsko razdoblje koje će, međutim, značajno usporavati prema 2020. godini . Gospodarski rast će se u promatranom razdoblju temeljiti isključivo na doprinosu domaće potražnje dok će doprinos neto inozemne potražnje biti tek blago negativan, a doprinos kategorije promjena zaliha neutralan. Promatrano prema pojedinačnim kategorijama sa rashodne strane BDP-a, izvoz roba i usluga bit će glavni pokretač rasta u srednjoročnom razdoblju, uz znatno veći doprinos od osobne potrošnje koja će ga slijediti. Rast izvoza roba i usluga bit će generiran snažnom dinamikom izvozne potražnje za domaćim robama i uslugama koja će ipak slabjeti prema kraju razdoblja nakon iznimno visoke stope rasta u 2017. Što se tiče nepovoljnog utjecaja krize koncerna Agrokor na domaću gospodarsku aktivnost, njegov intenzitet je procijenjen istovjetno kao i u projekcijama iz srpnja, a pod pretpostavkom uredne provedbe procesa restrukturiranja.

Tablica 1. Projekcije makroekonomskih pokazatelja Republike Hrvatske

	2016.	Projekcija 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
Bruto domaći proizvod (BDP)					
BDP - realni rast (%)	3,0	3,2	2,9	2,6	2,5
Osobna potrošnja ¹	3,3	3,7	2,8	2,4	2,4
Državna potrošnja	1,3	1,5	1,4	1,2	1,2
Bruto investicije u fiksni kapital	5,1	4,9	6,4	6,0	5,5
Izvoz roba i usluga	5,7	6,0	5,2	4,8	4,8
Izvoz roba	5,4	7,8	7,0	6,5	6,3
Izvoz usluga	6,0	4,3	3,5	3,3	3,3
Uvoz roba i usluga	5,8	6,8	6,2	5,7	5,5
Uvoz roba	5,4	7,2	6,3	5,7	5,5
Uvoz usluga	8,0	4,2	5,7	5,7	5,5
Rast konačne potražnje, %	3,9	4,3	3,9	3,6	3,5
Doprinosi rastu BDP-a, postotni bodovi	3,0	3,2	2,9	2,6	2,5
Domaća potražnja	3,2	3,4	3,1	2,9	2,8
Promjena zaliha	-0,3	0,0	0,1	0,0	0,0
Neto izvoz	0,1	-0,2	-0,4	-0,3	-0,2
Doprinosi rastu BDP-a, postotni bodovi	3,0	3,2	2,9	2,6	2,5
Osobna potrošnja ¹	1,9	2,2	1,6	1,4	1,4
Državna potrošnja	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
Bruto investicije u fiksni kapital	1,0	1,0	1,3	1,3	1,2
Izvoz roba i usluga	2,8	3,0	2,7	2,6	2,6
Uvoz roba i usluga	-2,7	-3,1	-3,0	-2,8	-2,8
Promjena deflatora, %	-0,1	1,3	1,7	1,4	1,4
Osobna potrošnja ¹	-1,2	1,1	1,5	1,4	1,5
Državna potrošnja	0,7	2,4	2,7	1,2	1,4
Bruto investicije u fiksni kapital	-0,7	0,5	1,4	1,7	1,6
Izvoz roba i usluga	-0,8	2,5	1,6	1,5	1,5
Izvoz roba	-3,1	1,8	1,6	1,5	1,4
Izvoz usluga	1,2	3,2	1,7	1,5	1,5
Uvoz roba i usluga	-2,2	2,6	1,6	1,6	1,7
Uvoz roba	-2,4	2,9	1,6	1,7	1,7
Uvoz usluga	-0,9	0,9	1,3	1,6	1,7
Indeks potrošačkih cijena (promjena, %)	-1,1	1,2	1,5	1,5	1,6
Tržište rada					
Radna snaga (15+, promjena, %) ²	-3,2	-0,8	0,0	0,4	0,7
Stopa nezaposlenosti (razina, %) ²	13,1	11,5	10,3	9,4	8,9
Rast zaposlenosti (promjena u %) ³	0,3	1,1	1,4	1,4	1,2
Produktivnost rada, broj zaposlenih (promjena, %) ³	2,7	2,1	1,4	1,2	1,3
Jedinični trošak rada (promjena, %) ³	-2,8	1,5	1,6	1,1	0,9
Prosječna bruto plaća zaposlenih u pravnim osobama (promjena, %) ⁴	1,9	3,8	3,1	2,3	2,2
Prosječna neto plaća zaposlenih u pravnim osobama (promjena, %) ⁴	1,6	5,5	3,1	2,3	2,2

¹ Uključuje kućanstva i neprofitne ustanove koje služe kućanstvima.

² Prema definiciji Ankete o radnoj snazi.

³ Definicija nacionalnih računa, domaći koncept.

⁴ Rezultat obrade podataka iz obrasca JOPPD.

Izvor: Državni zavod za statistiku, Ministarstvo financija

Projicirane stope gospodarskog rasta u ovom makroekonomskom okviru nisu se znatnije mijenjale u usporedbi s posljednjim projekcijama Vlade RH iz srpnja ove godine. Naime, promijenjena je samo projekcija gospodarskog rasta za 2018. koja je blago povećana s 2,8% u prethodnim na 2,9% u

trenutnim projekcijama. S druge strane, izvršene su određene korekcije strukture rasta, promatrano sa rashodne strane BDP-a.

Tako je rast osobne potrošnje u 2017. i 2018. korigiran naviše (za 0,5 i 0,2 postotna boda, redom), prvenstveno kao rezultat boljih ostvarenja u odnosu na prethodna očekivanja dinamike osobne potrošnje te prometa u trgovini na malo, iza čega u najvećoj mjeri stoji nešto snažniji rast bruto plaća, ali i blago povoljniji pokazatelji potrošačkog optimizma nego što se to predviđalo u srpnju. Slabljenje dinamike osobne potrošnje tijekom srednjoročnog razdoblja odnosi se prije svega na usporavanje realnog rasta neto plaća (za 2,7 postotnih bodova u 2018. te 0,8 postotnih bodova u 2019., u odnosu na godinu prije). Na to će utjecati iščezavanje pozitivnih učinaka porezne reforme (od 2018.) te učinaka podizanja osnovice za plaće u javnom sektoru (od 2019.), polagano slabljenje ograničenja na strani ponude radne snage, ali i postupno usporavanje dinamike rasta zaposlenosti nakon 2018. S druge strane, osobna potrošnja u narednom razdoblju bit će blago potpomognuta nastavkom oporavka kreditiranja stanovništva u uvjetima povoljnog kretanja potrošačkog puzdanja. Doprinosi gospodarskom rastu od strane državne potrošnje nisu se mijenjali u odnosu na prethodne projekcije te će ostati prigušeni, kao odraz planirane proračunske politike, tijekom cijelog srednjoročnog razdoblja iako je stopa rasta državne potrošnje u 2018. blago korigirana naniže, a blago naviše u ostatku projekcijskog razdoblja.

S druge strane, rast bruto investicija u fiksni kapital korigiran je u 2017. naniže za 1,1 postotni bod, dok putanja investicijske potrošnje u ostatku projekcijskog razdoblja ima blago izraženiji uzlazan nagib, u odnosu na prethodna predviđanja. Pri tome treba spomenuti kako se u prijašnjim projekcijama očekivao značajan doprinos rastu investicija u 2017. od strane šireg javnog sektora, u iznosu od 2 postotna boda. Tako se kod javnih investicija predviđala znatno viša stopa rasta u odnosu na privatne, a sadašnje prognoze uključuju projekciju pada javnih investicija, dok je dinamika privatnih investicija povoljnija u odnosu na prethodna očekivanja. Također, ukupan iznos iskorištenih sredstava za kapitalne projekte iz fondova EU u 2017. bit će manji nego što se to prvotno predviđalo pri izradi državnog proračuna za 2017. Unatoč tome, očekuje se da će doprinos gospodarskom rastu od strane bruto investicija u fiksni kapital tijekom srednjoročnog razdoblja biti tek blago niži od onoga osobne potrošnje. Investicijska aktivnost će biti potpomognuta dinamiziranjem korištenja EU fondova, pozitivnim ekonomskim očekivanjima te nastavkom povoljnih uvjeta financiranja dijelom povezanih i s očekivanim postupnim smanjenjem premije rizika zemlje. Također, u narednom razdoblju očekuje se ubrzanje oporavka građevinske aktivnosti, što potvrđuje i snažan rast narudžbi u građevinarstvu, kao i oporavak tržišta nekretnina, a predviđaju se i daljnje značajne investicije u sektoru turizma. Pojačanim kapitalnim ulaganjima sektora poduzeća pridonijet će i smanjenje stope poreza na dobit, a povoljno će djelovati i Akcijski plan za administrativno rasterećenje gospodarstva, uz daljnje smanjenje neporeznih davanja, kojim se poduzetnicima nastoje smanjiti troškovi uklanjanjem prepreka ulasku u pojedine sektore te pojednostavljenjem i većom učinkovitošću regulatornog okvira.

Unatoč pozitivnoj korekciji rasta inozemne potražnje za domaćim robama i uslugama u odnosu na projekcije iz srpnja, usporen je rast izvoza u 2017. (za 0,7 postotnih bodova), pri čemu se ova korekcija odnosi kako na robe tako i na usluge. Razlog za ovu promjenu leži u ostvarenjima iz drugog tromjesečja 2017., odnosno izraženom usporavanju rasta izvoza roba te iznenađujuće slaboj dinamici izvoza usluga, pogotovo uzevši u obzir kretanje fizičkih pokazatelja u turizmu. Neznatno manja

korekcija od one rasta izvoza izvršena je i kod rasta uvoza roba i usluga u 2017., u skladu sa nižim rastom konačne potražnje u odnosu na prethodne projekcije te slabijom dinamikom uvoza u dosadašnjem djelu godine nego što se to prije očekivalo. Ovdje treba spomenuti da je znatno izraženiju promjenu u odnosu na prethodna očekivanja zabilježio uvoz usluga. Slijedom navedenog, doprinos inozemne potražnje gospodarskom rastu zadržan je u 2017. blago negativan, na istoj razini kao i u projekcijama iz srpnja. U ostatku projekcijskog razdoblja nije bilo promjena dinamike niti kod izvoza niti kod uvoza u odnosu na prethodne projekcije pa je zadržan blago negativan te opadajući doprinos neto izvoza rastu BDP-a. Što se tiče korekcije strukture izvoza od 2018. do kraja razdoblja, blago je pogoršana putanja izvoza roba u odnosu na projekcije iz srpnja, isključivo uslijed pogoršanih izgleda uvozne potražnje nekih od glavnih vanjskotrgovinskih partnera Hrvatske. Međutim, izvoz roba će i dalje nastaviti bilježiti povećanja udjela na izvoznim tržištima, samo što će ona biti manja nego u proteklom razdoblju te će se postupno smanjivati prema 2020. S druge strane, u istoj mjeri, ali u suprotnom smjeru, promijenjena je prognoza rasta izvoza usluga za kojeg se do kraja razdoblja očekuje umjeren i stabilan rast. Ovo se prije svega odnosi na najavljene nove značajne investicije u proširenje turističkih kapaciteta te daljnje produljenje turističke sezone, premda je po tom pitanju već ostvaren znatan napredak u zadnjim godinama. Inovativno širenje ponude i dizanje kvalitete turističkih proizvoda moglo bi pozitivno djelovati i na dinamiku prosječne potrošnje turista koja je, prema postojećim statistikama, u proteklom razdoblju bila prigušena. Iako će projicirane stope realnog rasta izvoza turističkih usluga ostati dosta više od stopa rasta BDP-a, njihova umjerena apsolutna veličina te uspoređujuća dinamika rezultat su isključivo uzastopnih rekorda ostvarenih posljednjih godina te izgledne pojave padajućih prinosa određenih prisutnim fizičkim ograničenjima u uvjetima visoke razine iskorištenosti postojećih kapaciteta. Međutim, imajući u vidu ograničenja turističke statistike, ovdje treba spomenuti kako je vjerojatno da ukupni prihodi od potrošnje turista ipak još uvijek nisu dostigli kritične relativne vrijednosti, iz čega proizlazi i određena konzervativnost projicirane putanje izvoza usluga. U skladu s kretanjem konačne potražnje, u projekcijskom razdoblju očekuje se postupno usporavanje realnog rasta uvoza roba i usluga, pri čemu se predviđa da će znatna razina uvozne ovisnosti domaćeg gospodarstva, kao i nepovoljni izgledi njezine promjene u srednjem roku, uvjetovati da elastičnosti uvoza naspram kategorija konačne potražnje ostanu izražene u čitavom razdoblju, pa i uz nešto niže stope gospodarskog rasta.

Očekuje se da će rast potrošačkih cijena u 2018. godini blago ubrzati u odnosu na 2017. godinu. Tako će u idućoj godini prosječna godišnja stopa inflacije iznositi 1,5%, pod utjecajem jačanja domaćih pritisaka na rast cijena, dok će, s druge strane, uvozni inflatorni pritisci blago oslabiti u odnosu na prethodnu godinu. Pozitivan doprinos rastu inflacije od učinka prijenosa administrativnog povećanja cijena električne energije iz rujna 2017. očekuje se u iznosu od 0,2 postotna boda. Osim toga, u projekciju rasta potrošačkih cijena uključene su i procjene planiranog podizanja trošarina na cigarete te smanjenog oporezivanja posebnim porezom na motorna vozila, koje bi zajedno mogle rezultirati negativnim doprinosom rastu potrošačkih cijena od oko 0,1 postotni bod. U nastavku projekcijskog razdoblja očekuje se zadržavanje stope inflacije na sličnoj razini kao i u 2018. godini, u uvjetima relativno niske inflacije u eurozoni, prigušene cjenovne dinamike na svjetskom tržištu sirovina, kao i usporavanja rasta osobne potrošnje i niskih te uspoređujućih stopa rasta jediničnih troškova rada. Očekuje se da će rast deflatora BDP-a u 2018. godini ubrzati u odnosu na prethodnu godinu. Ovo je u najvećoj mjeri posljedica povećanja rasta deflatora potrošnje kućanstava, koji će ubrzati sukladno opisanom kretanju indeksa potrošačkih cijena, te deflatora investicija, koji će ubrzati nešto izraženije, u uvjetima intenziviranja investicijske aktivnosti i očekivanog oporavka cijena novih stambenih

objekata. Predviđa se da će najvišu stopu rasta ostvariti deflator državne potrošnje, pod utjecajem rasta plaća zaposlenika u državnim i javnim službama iz prethodne godine. Nadalje, u 2018. godini se očekuje zaustavljanje pogoršanja uvjeta razmjene roba, budući da će deflator uvoza roba usporiti izraženije od deflatora izvoza roba, kao posljedica očekivane slabije dinamike cijena u eurozoni i sirovina na svjetskim tržištima, dok će domaći cjenovni pritisci ojačati u odnosu na 2017.

U skladu s povoljnim gospodarskim kretanjima, u srednjoročnom razdoblju očekuje se umjeren rast zaposlenosti uz kontinuirano smanjenje stope nezaposlenosti. Smanjenje radne snage, koje se znatno usporilo u 2017., u narednom razdoblju će se zaustaviti. Predviđa se da će, unatoč naglašeno nepovoljnim demografskim kretanjima, gospodarski oporavak pozitivno utjecati na stopu participacije radne snage. Nakon promjene predznaka te ubrzanja u 2017. i 2018. godini, rast jediničnih troškova rada postupno će usporavati prema kraju projekcijskog razdoblja kao rezultat izraženijeg usporavanja dinamike plaća od dinamike produktivnosti rada.

2.1. Rizici ostvarenja projekcija

Opisani makroekonomski scenarij izložen je blago prevladavajuće negativnim rizicima, kako vanjskim tako i domaćim. Domaći rizici se u najvećem djelu odnose na restrukturiranje koncerna Agrokor. Kao što je prije spomenuto, u ovaj makroekonomski okvir ugrađena je pretpostavka urednog i relativno brzog procesa njegova restrukturiranja. Osim toga, prisutni su negativni rizici za putanju gospodarskog rasta koji se odnose na srednjoročna ograničenja na strani ponude. Navedeno je vidljivo iz anketa poduzeća, zamjetnog rasta plaća u pojedinim djelatnostima sa kritičnim nedostatkom potrebne radne snage, povećanja pokazatelja iskorištenosti kapaciteta u industriji koji je gotovo dosegnuo pretkriznu razinu te rasta narudžbi i očekivanja buduće potražnje u industriji, uslugama te građevinarstvu. Dinamika svjetskog gospodarskog rasta, a još i više dinamika trgovinske razmjene, u srednjem su roku više izloženi negativnim rizicima. Negativan utjecaj na gospodarski rast moglo bi imati i kretanje globalnih kamatnih stopa. Osim toga, projicirani gospodarski rast mogao bi biti ugrožen i nepovoljnijim kretanjima na tržištu rada od predviđenih.

3. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Projekcija prihoda državnog proračuna u razdoblju 2018. – 2020. temelji se na očekivanom rastu gospodarske aktivnosti, uzimajući u obzir učinke sveobuhvatne porezne reforme koja je stupila na snagu početkom 2017. te učinke daljnjeg poreznog rasterećenja koje se planira provesti do kraja 2017. s primjenom u 2018. godini. Navedene izmjene odnose se na smanjivanje oporezivanja posebnim porezom na motorna vozila i ukidanje poreza na stjecanje rabljenih motornih vozila te njegova zamjena upravnim pristojbama koje će se naplaćivati kod stjecanja rabljenih vozila. Također, od 2018. godine porez na dohodak u cijelosti se prepušta jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave uslijed primjene novog Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Značajan učinak na prihode državnog proračuna u razdoblju 2018. - 2020. imat će i povlačenje sredstava iz EU fondova gdje se očekuje nastavak pozitivnih stopa rasta.

Ukupni prihodi u 2018. godini planirani su u iznosu od 129 milijardi kuna, dok su za 2019. projicirani u iznosu od 133,3 milijarde kuna. Daljnjim rastom gospodarske aktivnosti prema kraju razdoblja ukupni prihodi proračuna za 2020. godinu projiciraju se u iznosu od 137,3 milijarde kuna.

Porezni prihodi

Porezni prihodi za razdoblje 2018. – 2020. projicirani su na temelju makroekonomskih pretpostavki, uzimajući u obzir prethodno spomenute izmjene u poreznom zakonodavstvu.

U skladu s navedenim, porezni prihodi u 2018. godini projicirani su u iznosu od 75,3 milijarde kuna. U narednim godinama očekuje se daljnji rast prihoda od poreza te su oni za 2019. projicirani u iznosu od 77,8 milijardi kuna, odnosno uz međugodišnji rast od 3,3%, dok se u 2020. godini očekuju u iznosu od 80,5 milijardi kuna i bilježe rast od 3,4%.

Porez na dobit

Porez na dobit u tekućoj godini plaća se na temelju poslovanja poduzetnika prethodne godine. Plan kretanja prihoda od poreza na dobit za 2018. te projekcije za 2019. i 2020. godinu rađene su temeljem procjene rezultata gospodarskih subjekata prethodne godine, uzimajući u obzir učinke zakonskih izmjena u sustavu poreza na dobit, poglavito ukidanja olakšica za reinvestiranu dobit.

Prihod od poreza na dobit za 2018. planiran je u iznosu od 8,3 milijarde kuna, dok projekcija za 2019. iznosi 8,5 milijardi kuna te 8,8 milijardi kuna za 2020. godinu.

Porez na dodanu vrijednost

Prihod od poreza na dodanu vrijednost projiciran je na temelju očekivanog kretanja nominalne osobne potrošnje, uključujući i učinke koji proizlaze iz provedene porezne reforme, a primjenjuju se od početka 2018. godine. Navedeno se odnosi na povećanje praga za ulazak u sustav PDV-a na 300.000 kuna te uvođenje mogućnosti odbitka pretporeza u iznosu od 50 posto za poduzetnike, i to za troškove nabave osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz te povezanih ostalih zavisnih troškova.

Sukladno navedenom, u 2018. planira se ostvariti 49,6 milijardi kuna prihoda od PDV-a, dok projekcije za 2019. iznose 51,6 milijardi kuna, odnosno 53,7 milijardi kuna za 2020. godinu.

Porez na promet

Prihod od poreza na promet odnosio se na prihode koji su se plaćali na stjecanje rabljenih motornih vozila. Od 2018. godine taj se porez ukida i uvodi se upravna pristojba koja će se naplaćivati kod stjecanja ovih vozila. Visina pristojbe izračunavat će se prema snazi motora i starosti vozila, a plaćat će se u Centru za vozila RH prilikom registracije vozila. Ovom izmjenom propisa pojednostavnit će se i skratiti administrativni postupak svih radnji u vezi prijave, obračuna i naplate stjecanja rabljenog motornog vozila.

Posebni porezi i trošarine

Prihod od posebnih poreza i trošarina projiciran je na temelju očekivanog kretanja potrošnje trošarinskih proizvoda, uzimajući u obzir učinke izmjena propisa u trošarinskom sustavu, odnosno kod posebnih poreza na motorna vozila te trošarina na duhan. Tako se smanjuje oporezivanje posebnim porezom na motorna vozila, a time i ukupno porezno opterećenje poreznih obveznika. Kod izmjene visine trošarina na duhanske proizvode radi se o dostizanju dogovorene visine trošarine prema direktivi EU, budući da s 1. siječnjem 2018. godine završava odobreno prijelazno razdoblje za usklađivanje ovih trošarina.

Sukladno navedenom, za 2018. posebni prihodi i trošarine planirani su u ukupnom iznosu od 15,4 milijarde kuna, dok projekcije za 2019. i 2020. godinu iznose 15,5 milijardi kuna, odnosno 15,8 milijardi kuna.

Ostali porezi na robu i usluge

Prihodi od ostalih poreza na robu i usluge u 2018. planirani su u iznosu od 394,2 milijuna kuna, dok procjena za 2019. iznosi 394,7 milijuna kuna, odnosno 394,9 milijuna kuna za 2020. godinu.

Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću te naknade za priređivanje igara na sreću

Ovi prihodi planirani su temeljem dinamike kretanja u proteklom razdoblju te se sličan trend očekuje i nadalje. U skladu s tim planirani su u iznosu od 1,2 milijarde kuna u 2018. godini, dok projekcije za 2019. i 2020. iznose 1,3 milijarde kuna.

Porez na međunarodnu trgovinu i transakcije

Prihod od poreza na međunarodnu trgovinu i transakcije za 2018. planiran je u iznosu od 423,8 milijuna kuna. Projekcija ovog prihoda za 2019. iznosi 459,9 milijuna kuna, dok za 2020. godinu iznosi 465,4 milijuna kuna.

Doprinosi

Projekcije prihoda po osnovi doprinosa za razdoblje 2018. - 2020. temeljene su na očekivanom kretanju nominalnih bruto plaća i zaposlenosti.

U 2018. planira se 24,3 milijarde kuna prihoda od doprinosa, u 2019. 25,2 milijarde kuna, a u 2020. godini 26,1 milijardu kuna.

Prihodi od pomoći

Prihodi od pomoći se najvećim dijelom odnose na sredstva iz EU fondova za koje se planira pojačano povlačenje u razdoblju 2018. - 2020. Sukladno navedenom, ukupno planirani prihodi od pomoći u 2018. iznose 13,8 milijardi kuna, u 2019. 14,6 milijardi kuna te 15,1 milijardu kuna u 2020. godini.

Prihodi od imovine

Prihodi od imovine sastoje se od prihoda od kamata (na dane zajmove, po vrijednosnim papirima, na oročena sredstva i depozite po viđenju te zatezних kamata), prihoda od dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih organizacija, prihoda od dividendi, koncesija, iznajmljivanja i zakupa imovine, prihoda od legalizacije te ostalih prihoda od imovine. Ovi prihodi dijelom se prikupljaju na redovnoj bazi, a dijelom kao jednokratni prihodi. Najveće stavke prihoda od imovine čine prihodi od koncesija te prihodi od dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih institucija po posebnim propisima. U promatranom razdoblju planira se daljnje povlačenje dobiti trgovačkih društava u vlasništvu države u državni proračun.

Tako su u 2018. prihodi od imovine planirani u iznosu od 2,6 milijardi kuna, u 2019. u iznosu od 2,5 milijardi kuna te u 2020. godini u iznosu od 2,4 milijarde kuna.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada

Očekuje se da će prihodi od administrativnih pristojbi i pristojbi po posebnim propisima slijediti trendove dosadašnjih kretanja i u narednom razdoblju. U projekciju prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi uključena je i nova upravna pristojba koja će se naplaćivati prilikom stjecanja rabljenog vozila, a o čemu je već bilo riječi ranije u tekstu.

U kategoriji proračunskih prihoda po posebnim propisima planiraju se i namjenski prihodi proračunskih korisnika koji ne utječu na manjak državnog proračuna.

Prihodi po osnovi upravnih i administrativnih pristojbi u 2018. planirani su u iznosu od 593,2 milijuna kuna, dok projekcije za 2019. iznose 610,3 milijuna kuna, a za 2020. godinu 627,9 milijuna kuna.

Planirani prihodi po posebnim propisima većinom su namjenski prihodi i u razdoblju 2018. - 2020. iznose 3,1 milijardu kuna.

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija

Ovi prihodi u cijelosti su namjenski i ne utječu na razinu manjka. Prihode od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga, kao i prihode od donacija planiraju proračunski korisnici, a za razdoblje 2018. – 2020. planirani su u prosječnom iznosu od 1,5 milijardi kuna.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza

Očekuje se kako će prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza u planskom razdoblju iznositi od 6,5 milijardi kuna u 2018. do 6,6 milijardi kuna u 2020. godini.

Kazne, upravne mjere i ostali prihodi

Prihodi od kazni i upravnih mjera najvećim se dijelom ostvaruju po osnovi kazni za prometne prekršaje, zatim za porezne i carinske prekršaje, a u nešto manjoj mjeri od raznih ostalih kazni. Očekuje se da će prihodi od kazni i upravnih mjera slijediti trendove dosadašnjih kretanja i u narednom razdoblju te su za 2018. planirani u iznosu od 574,1 milijun kuna, dok projekcije za 2019. iznose 585,7 milijuna kuna, a za 2020. godinu 598,1 milijun kuna.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u 2018. godini planiraju se u iznosu od 799,5 milijuna kuna, a najveći dio ovih prihoda ostvarit će se aktivacijom neaktivne državne imovine odnosno prodajom stanova i ostalih građevinskih objekata te prodajom postrojenja i opreme. Također, rast bilježe i prihodi od prodaje zaliha.

U 2019. ukupni prihodi od prodaje nefinancijske imovine projiciraju se u iznosu od 805,2 milijuna kuna, dok se za 2020. godinu projiciraju u iznosu od 837,2 milijuna kuna.

Tablica 2: Prihodi državnog proračuna za razdoblje 2016. - 2020.

Prihodi državnog proračuna		Ostvarenje 2016.	Plan 2017.	Projekcija 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.	Projekcija 2020.	Indeks 20./19.
UKUPNO		116.848.104.334	121.573.656.363	129.030.124.100	106,1	133.325.224.763	103,3	137.314.351.995	103,0
6	PRIHODI POSLOVANJA	116.397.924.576	121.013.261.363	128.230.583.232	106,0	132.520.007.309	103,3	136.477.120.067	103,0
61	Prihodi od poreza	71.691.496.599	72.793.220.274	75.304.421.407	103,4	77.814.703.612	103,3	80.458.480.617	103,4
611	Porez i prizrez na dohodak	2.231.999.100	2.026.519.737	0	#	0	#	0	#
612	Porez na dobit	7.187.976.611	7.165.103.284	8.316.001.742	116,1	8.516.975.246	102,4	8.792.287.242	103,2
613	Porezi na imovinu	184.139.864	59.621.777	0	#	0	#	0	#
614	Porezi na robu i usluge	61.665.999.802	63.118.706.715	66.564.588.547	105,5	68.837.801.999	103,4	71.200.747.892	103,4
6141	- Porez na dodanu vrijednost	45.218.467.037	46.198.694.392	49.575.233.242	107,3	51.639.500.550	104,2	53.718.809.086	104,0
6142	- Porez na promet	193.961.385	194.049.619	0	#	0	#	0	#
6143	- Posebni porezi i trošarine	14.752.335.309	15.218.787.290	15.376.047.655	101,0	15.546.278.127	101,1	15.791.034.195	101,6
6146	- Ostali porezi na robu i usluge	372.929.669	362.296.903	394.152.227	108,8	394.669.938	100,1	394.883.457	100,1
6147	- Porez na dobitke od igara na sreći i ostali porezi od igara na sreću	326.735.117	328.169.251	345.370.400	105,2	359.167.579	104,0	373.212.574	103,9
6148	- Naknade za priređivanje igara na sreću	801.571.285	816.709.260	873.785.024	107,0	898.185.806	102,8	922.808.580	102,7
615	Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	404.876.433	423.268.761	423.831.117	100,1	459.926.367	108,5	465.445.483	101,2
616	Ostali prihodi od poreza	16.504.789	0	0	#	0	#	0	#
62	Doprinosi	22.194.306.700	23.085.639.983	24.253.311.879	105,1	25.201.560.135	103,9	26.105.286.962	103,6
622	Doprinosi za mirovinsko osiguranje	20.229.501.780	21.048.341.946	22.122.435.613	105,1	22.990.452.013	103,9	23.817.939.765	103,6
623	Doprinosi za zapošljavanje	1.964.804.921	2.037.298.037	2.130.876.266	104,6	2.211.108.122	103,8	2.287.347.197	103,4
63	Pomoći	7.792.129.094	11.174.359.299	13.803.359.335	123,5	14.624.211.622	105,9	15.051.524.370	102,9
64	Prihodi od imovine	3.408.252.015	2.722.022.678	2.640.348.467	97,0	2.457.304.383	93,1	2.404.516.860	97,9
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.870.071.694	3.499.702.963	3.703.238.820	105,8	3.727.549.926	100,7	3.745.066.460	100,5
66	Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	1.196.286.125	1.253.543.704	1.477.809.862	117,9	1.564.374.070	105,9	1.499.976.003	95,9
67	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	5.661.735.618	5.886.143.400	6.474.043.133	110,0	6.544.614.223	101,1	6.614.143.473	101,1
68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	583.646.730	598.629.062	574.050.330	95,9	585.689.338	102,0	598.125.322	102,1
7	PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	450.179.758	560.395.000	799.540.868	142,7	805.217.454	100,7	837.231.928	104,0

Izvor: Ministarstvo financija

4. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

U 2018. godini ukupni rashodi državnog proračuna planirani su u iznosu od 133,3 milijarde kuna, što je 3,9 posto ili 5 milijardi kuna više u odnosu na Državni proračun Republike Hrvatske za 2017. godinu. U 2019. godini ukupni rashodi dosegnut će iznos od 135,4 milijarde kuna, a u 2020. godini iznos od 135,6 milijardi kuna.

Tablica 3: Kretanje ukupnih rashoda državnog proračuna u razdoblju 2016. - 2020.

ukupno svi izvori		Izvršenje 2016.	Tekući plan 2017.	Indeks 17./16.	Prijedlog 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.	Projekcija 2020.	Indeks 20./19.
UKUPNO		120.237.515.503	128.389.539.569	106,8	133.348.809.099	103,9	135.389.090.863	101,5	135.647.799.122	100,2
- 3	Rashodi poslovanja	117.175.321.314	124.362.281.213	106,1	129.313.982.612	104,0	131.234.856.514	101,5	132.088.556.023	100,7
31	Rashodi za zaposlene	25.829.272.737	26.503.206.525	102,6	27.940.267.338	105,4	28.188.614.343	100,9	28.486.838.350	101,1
32	Materijalni rashodi	11.135.221.732	12.525.464.785	112,5	13.152.621.267	105,0	12.934.528.743	98,3	13.267.143.926	102,6
34	Financijski rashodi	10.649.692.537	10.633.277.636	99,8	9.917.227.383	93,3	9.052.688.805	91,3	7.487.965.737	82,7
35	Subvencije	6.087.415.752	6.516.552.752	107,0	6.555.043.538	100,6	6.720.846.887	102,5	6.547.053.170	97,4
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	13.393.137.753	15.686.970.701	117,1	16.499.390.512	105,2	17.820.409.063	108,0	18.750.013.621	105,2
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	45.002.133.730	46.128.723.266	102,5	47.776.230.630	103,6	48.861.619.747	102,3	49.975.837.433	102,3
38	Ostali rashodi	5.078.447.072	6.368.085.548	125,4	7.473.201.944	117,4	7.656.148.926	102,4	7.573.703.786	98,9
- 4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	3.062.194.190	4.027.258.356	131,5	4.034.826.487	100,2	4.154.234.349	103,0	3.559.243.099	85,7

Izvor: Ministarstvo financija

4.1. Obrazloženje rashoda po izvorima financiranja

Od ukupno planiranih rashoda u 2018. godini, rashodi koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka, odnosno izvora koji utječu na razinu manjka, iskazani su u iznosu od 108,7 milijardi kuna ili 1,4 posto više u odnosu na rashode koji se financiraju iz ovih izvora u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2017. godinu. U 2019. godini ovi rashodi planirani su na razini od 109,5 milijardi kuna, a u 2020. godini na razini od 109,4 milijarde kuna.

Tablica 4: Kretanje rashoda državnog proračuna koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka u razdoblju 2016. - 2020.

izvori 1,2 i 8		Izvršenje 2016.	Tekući plan 2017.	Indeks 17./16.	Prijedlog 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.	Projekcija 2020.	Indeks 20./19.
UKUPNO		102.593.347.466	107.194.968.463	104,5	108.667.136.767	101,4	109.513.794.507	100,8	109.412.744.611	99,9
- 3	Rashodi poslovanja	101.275.637.620	105.455.495.339	104,1	106.814.139.008	101,3	107.404.279.151	100,6	107.390.467.755	100,0
31	Rashodi za zaposlene	21.627.863.303	22.099.749.297	102,2	23.273.553.937	105,3	23.432.697.804	100,7	23.713.200.457	101,2
32	Materijalni rashodi	6.161.721.100	7.063.819.864	114,6	7.098.546.433	100,5	6.910.763.308	97,4	7.184.313.371	104,0
34	Financijski rashodi	10.629.658.156	10.608.902.856	99,8	9.899.477.995	93,3	9.034.805.565	91,3	7.470.288.457	82,7
35	Subvencije	3.692.256.671	3.471.976.510	94,0	3.463.005.176	99,7	3.301.020.392	95,3	3.038.542.348	92,0
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	11.123.744.089	12.624.917.228	113,5	12.222.157.481	96,8	12.624.684.033	103,3	12.875.150.362	102,0
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	44.483.262.447	45.699.031.150	102,7	47.197.352.128	103,3	48.397.148.281	102,5	49.483.221.184	102,2
38	Ostali rashodi	3.557.131.853	3.887.098.434	109,3	3.660.045.858	94,2	3.703.159.768	101,2	3.625.751.576	97,9
- 4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.317.709.846	1.739.473.124	132,0	1.852.997.759	106,5	2.109.515.356	113,8	2.022.276.856	95,9

Izvor: Ministarstvo financija

Od 5 milijardi kuna rasta rashoda u 2018. godini u odnosu na 2017., 1,5 milijardi kuna odnosi se na povećane rashode koji se financiraju iz izvora koji utječu na razinu manjka, a 3,5 milijardi kuna na povećane rashode koji se financiraju iz ostalih izvora i to iz EU sredstava te vlastitih i namjenskih prihoda.

I u 2018., kao i u 2017. godini za vlastite i namjenske prihode, kao i rashode koji se financiraju iz ovih izvora ne postoji obveza uplate na račun državne riznice, već se izvršavanje istih prati samo izvještajno, za proračunske korisnike u visokom obrazovanju, javne institute, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu, proračunske korisnike u pravosuđu – sustavu izvršenja sankcija, ustanove u socijalnoj skrbi, kulturi, dio korisnika u zdravstvu, nacionalne parkove, parkove prirode, Agenciju za elektroničke medije, Agenciju za civilno zrakoplovstvo, Hrvatsku energetska regulatornu agenciju i Hrvatsku regulatornu agenciju za mrežne djelatnosti te diplomatsko-konzularna predstavništva Republike Hrvatske u inozemstvu za prihode ostvarene od pruženih konzularnih usluga.

Dakle, rashodi koji se financiraju iz ovih ostalih izvora financiranja planirani su u 2018. godini u iznosu od 24,7 milijardi kuna, u odnosu na 21,2 milijarde kuna planiranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2017. godinu. Od navedenog rasta, najveći udio vezan je uz povećana financiranja iz EU sredstava.

Tablica 5: Kretanje rashoda državnog proračuna koji se financiraju iz vlastitih prihoda, prihoda za posebne namjene, pomoći i donacija u razdoblju 2016. - 2020.

ukupno ostali izvori		Izvršenje 2016.	Tekući plan 2017.	Indeks 17./16.	Prijedlog 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.	Projekcija 2020.	Indeks 20./19.
UKUPNO		17.644.168.037	21.194.571.106	120,1	24.681.672.332	116,5	25.875.296.356	104,8	26.235.054.511	101,4
- 3	Rashodi poslovanja	15.899.683.694	18.906.785.874	118,9	22.499.843.604	119,0	23.830.577.363	105,9	24.698.088.268	103,6
31	Rashodi za zaposlene	4.201.409.434	4.403.457.228	104,8	4.666.713.401	106,0	4.755.916.539	101,9	4.773.637.893	100,4
32	Materijalni rashodi	4.973.500.632	5.461.644.921	109,8	6.054.074.834	110,8	6.023.765.435	99,5	6.082.830.555	101,0
34	Financijski rashodi	20.034.381	24.374.780	121,7	17.749.388	72,8	17.883.240	100,8	17.677.280	98,8
35	Subvencije	2.395.159.081	3.044.576.242	127,1	3.092.038.362	101,6	3.419.826.495	110,6	3.508.510.822	102,6
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	2.269.393.665	3.062.053.473	134,9	4.277.233.031	139,7	5.195.725.030	121,5	5.874.863.259	113,1
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	518.871.283	429.692.116	82,8	578.878.502	134,7	464.471.466	80,2	492.616.249	106,1
38	Ostali rashodi	1.521.315.219	2.480.987.114	163,1	3.813.156.086	153,7	3.952.989.158	103,7	3.947.952.210	99,9
- 4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.744.484.343	2.287.785.232	131,1	2.181.828.728	95,4	2.044.718.993	93,7	1.536.966.243	75,2

Izvor: Ministarstvo financija

Proračunske klasifikacije čine okvir kojim se iskazuju i sustavno prate prihodi i primici te rashodi i izdaci po nositelju, cilju, namjeni, vrsti, lokaciji i izvoru financiranja. Izvori financiranja sadrže prihode i primitke iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i namjene. S obzirom na sve veću zastupljenost EU sredstava u ukupnim приходima, a time i proračunskim rashodima, ova klasifikacija postaje sve značajnija. Stoga se tablicom u nastavku daje prikaz kretanja rashoda državnog proračuna u razdoblju 2016. - 2020. po izvorima financiranja.

Tablica 6: Kretanje rashoda državnog proračuna u razdoblju 2016. - 2020. po izvorima financiranja

	Izvršenje 2016.	Tekući plan 2017.	Indeks 17./16.	Prijedlog 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.	Projekcija 2020.	Indeks 20./19.
UKUPNO	120.237.515.503	128.389.539.569	106,8	133.348.809.099	103,9	135.389.090.863	101,5	135.647.799.122	100,2
1 Opći prihodi i primici	80.497.330.092	83.942.340.107	104,3	84.391.544.558	100,5	84.498.416.123	100,1	83.658.339.179	99,0
11 Opći prihodi i primici	78.610.626.078	81.523.698.984	103,7	81.828.910.960	100,4	82.035.139.500	100,3	81.582.189.513	99,4
12 Sredstva učešća za pomoći	1.622.222.888	2.185.644.681	134,7	2.358.601.902	107,9	2.262.140.703	95,9	1.876.149.666	82,9
13 Sredstva učešća za zajmove	50.223.216	32.996.442	65,7	4.031.696	12,2	1.135.920	28,2		x
14 Neurošena sredstva za financiranje prenesenih EU aktivnosti	2.131.484	0	x		x		x		x
15 Proračunska pričuva	212.126.425	200.000.000	94,3	200.000.000	100,0	200.000.000	100,0	200.000.000	100,0
2 Doprinosi	21.955.251.831	23.085.639.983	105,1	24.002.675.967	104,0	24.844.296.657	103,5	25.666.765.432	103,3
21 Doprinosi za mirovinsko osiguranje	20.139.285.781	21.048.341.946	104,5	21.941.925.967	104,2	22.764.287.667	103,7	23.587.783.008	103,6
23 Doprinosi za zapošljavanje	1.815.966.050	2.037.298.037	112,2	2.060.750.000	101,2	2.080.008.990	100,9	2.078.982.424	100,0
231 Doprinosi za zapošljavanje	0	1.971.480.000	x	1.935.015.000	98,2	1.932.079.000	99,8	1.916.678.200	99,2
232 Doprinosi za zapošljavanje - Sredstva učešća za pomoći	0	65.818.037	x	125.735.000	191,0	147.929.990	117,7	162.304.224	109,7
3 Vlastiti prihodi	1.090.517.194	1.212.193.914	111,2	1.296.114.944	106,9	1.380.882.941	106,5	1.317.589.179	95,4
31 Vlastiti prihodi	1.090.517.194	1.212.193.914	111,2	1.296.114.944	106,9	1.380.882.941	106,5	1.317.589.179	95,4
4 Prihodi za posebne namjene	8.867.868.073	9.005.835.115	101,6	9.772.079.733	108,5	9.493.791.317	97,2	9.477.656.437	99,8
41 Prihodi od igara na sreću	380.159.777	407.234.607	107,1	436.892.512	107,3	449.092.903	102,8	461.404.290	102,7
42 Prihodi od spomeničke rente	40.891.573	40.000.000	97,8	40.000.000	100,0	40.000.000	100,0	40.000.000	100,0
43 Ostali prihodi za posebne namjene	8.446.816.724	8.558.600.508	101,3	9.295.187.221	108,6	9.004.698.414	96,9	8.976.252.147	99,7
5 Pomoći	7.535.369.008	10.637.329.887	141,2	13.036.394.237	122,6	14.427.541.869	110,7	14.848.328.253	102,9
51 Pomoći EU	625.911.554	585.476.245	93,5	372.285.328	63,6	327.311.219	87,9	348.106.931	106,4
52 Ostale pomoći	398.648.152	267.066.481	67,0	224.417.374	84,0	255.438.772	113,8	234.147.877	91,7
53 Inozemne darovnice	46.176.827	54.094.887	117,1	27.793.000	51,4	22.806.000	82,1	2.806.000	12,3
551 Europski poljoprivredni jamstveni fond (EAGF)	1.506.367.000	1.788.049.269	118,7	2.120.134.647	118,6	2.409.079.017	113,6	2.507.436.392	104,1
552 Švicarski instrument	0	5.882.500	x	81.753.280	1.389,8	58.954.020	72,1	56.239.533	95,4
559 Ostale refundacije iz sredstava EU	17.966.689	30.263.383	168,4	48.172.575	159,2	33.477.250	69,5	30.047.725	89,8
561 Europski socijalni fond (ESF)	639.591.272	1.373.608.516	214,8	1.692.694.330	123,2	1.991.680.510	117,7	2.240.410.672	112,5
562 Kohezijski fond (CF)	1.244.298.216	1.315.124.999	105,7	1.448.326.700	110,1	2.113.797.193	145,9	2.740.276.381	129,6
563 Europski fond za regionalni razvoj (ERDF)	1.251.882.100	2.885.627.336	230,5	4.513.599.063	156,4	5.200.777.946	115,2	4.950.513.340	95,2
564 Ribarski fondovi (EMFF i EFF)	85.145.138	58.617.090	68,8	199.105.257	339,7	64.317.869	32,3	62.319.819	96,9
565 Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EAFRD)	1.014.291.882	2.026.198.683	199,8	2.170.297.790	107,1	1.881.061.603	86,7	1.636.466.113	87,0
571 Program Schengen	535.908.635	111.091.179	20,7	0	x	0	x	0	x
572 Fondovi za izbjeglice i povratak	39.038	0	x	0	x	0	x	0	x
573 Instrumenti Europskog gospodarskog prostora i ostali instrum	124.183.776	51.963.460	41,8	42.086.498	81,0	43.813.620	104,1	17.594.620	40,2
575 Fondovi za unutarnje poslove	44.958.728	84.265.859	187,4	95.728.395	113,6	25.026.850	26,1	21.962.850	87,8
6 Donacije	65.140.200	42.282.590	64,9	188.684.705	446,2	190.932.432	101,2	189.330.134	99,2
61 Donacije	59.447.107	37.537.590	63,1	182.302.705	485,7	184.243.232	101,1	183.491.934	99,6
63 Inozemne donacije	5.693.093	4.745.000	83,3	6.382.000	134,5	6.689.200	104,8	5.838.200	87,3
7 Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	85.273.562	296.929.600	348,2	388.398.713	130,8	382.147.797	98,4	402.150.508	105,2
71 Prihodi od nefin. imovine i nadoknade štete s osnova osig.	85.273.562	296.929.600	348,2	388.398.713	130,8	382.147.797	98,4	402.150.508	105,2
8 Namjenski primici	140.765.544	166.988.373	118,6	272.916.242	163,4	171.081.727	62,7	87.640.000	51,2
81 Namjenski primici od zaduživanja	15.813.254	98.585.362	623,4	236.467.900	239,9	165.790.000	70,1	87.640.000	52,9
82 Namjenski primici od zaduživanja kroz refundacije	15.833.370	10.000.000	63,2	0	x	0	x	0	x
83 Namjenski primici od inozemnog zaduživanja	109.118.920	58.403.011	53,5	36.448.342	62,4	5.291.727	14,5	0	x

Izvor: Ministarstvo financija

4.2. Obrazloženje rashoda po ekonomskoj klasifikaciji

Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene svojim udjelom u ukupnim rashodima čine drugu po veličini skupinu rashoda proračuna, a u najvećoj mjeri su određeni kretanjem broja državnih i javnih službenika i namještenika. Ukupni rashodi za zaposlene u 2018. godini planiraju se u iznosu od 27,9 milijardi kuna i u odnosu na plan 2017. godine bilježe rast od 1,4 milijarde kuna.

Od navedenoga iznosa povećanja, 1,2 milijarde kuna odnosi se na povećanje rashoda za zaposlene financiranih iz izvora koji utječu na manjak proračuna i 263,3 milijuna kuna iz ostalih izvora. Do povećanja je došlo ponajprije uslijed pune primjene:

1. Izmjena i dopuna Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike iz prosinca 2016.¹ kojima je utvrđena osnovica za izračun plaće za državne službenike i namještenike u 2017. godini:
  - od 1. siječnja 2017. do 31. srpnja 2017. 5.211,02 kuna bruto;
  - od 1. kolovoza 2017. do 31. listopada 2017. 5.315,24 kuna bruto;
  - od 1. studenoga 2017. pa nadalje 5.421,54 kuna bruto.
2. Odluka Vlade Republike Hrvatske o visini osnovice za obračun plaće u javnim službama iz 2017. godine.

Povećanje financirano iz ostalih izvora financiranja prvenstveno je vezano uz zaposlene koji sudjeluju u sustavu upravljanja i kontrole korištenja EU fondova u razdoblju 2014. - 2020. (kroz prioritet Tehničke pomoći u pojedinom operativnom programu) jer je omogućeno sufinanciranje plaća zaposlenima koji rade na tim poslovima.

U 2019. godini rashodi za zaposlene planirani su na ukupnoj razini u iznosu od 28,2 milijarde kuna, a u 2020. godini u iznosu od 28,5 milijardi kuna.

Materijalni rashodi

Ukupni materijalni rashodi u 2018. godini planiraju se u iznosu od 13,2 milijarde kuna. Od navedenoga iznosa, 7,1 milijardu kuna su materijalni rashodi koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka, a koji u odnosu na 2017. godinu rastu za 0,5 %.

Preostalih 6,1 milijardu kuna materijalni su rashodi financirani iz ostalih izvora (vlastiti i namjenski prihodi, pomoći i drugi), a njihov značajan porast u odnosu na 2017. godinu od 10,8 % ili 592,4 milijuna kuna ponajprije je rezultat povećanja izdvajanja na materijalnim rashodima za državne ustanove u zdravstvu (u okviru kojih se evidentiraju i lijekovi te potrošni i sanitetski materijal).

U 2019. godini ovi rashodi planirani su na razini od 12,9 milijardi kuna, a u 2020. godini na razini od 13,3 milijarde kuna. Ovo povećanje prvenstveno je rezultat povećanih izdvajanja na pozicijama Ministarstva obrane.

---

¹ Narodne novine, br. 123/16

Financijski rashodi

Financijski rashodi, koje čine kamate za izdane vrijednosne papire, kamate za primljene zajmove i ostali financijski rashodi, projicirani su u skladu sa stanjem uvjeta na financijskim tržištima, odnosno troškovima servisiranja javnog duga.

Tako se u 2018., u odnosu na plan 2017. godine, predviđa smanjenje ovih rashoda za 716,1 milijun kuna te će ukupno iznositi 9,9 milijardi kuna. U 2019. godini očekuje se njihovo daljnje smanjenje na iznos od 9,1 milijardu kuna, a u 2020. na iznos od 7,5 milijardi kuna.

Subvencije

Rashodi za subvencije u 2018. planiraju se u iznosu od 6,6 milijardi kuna što predstavlja povećanje od 38,5 milijuna kuna u odnosu na 2017. godinu. Ovo povećanje odnosi se na subvencije koje se financiraju iz ostalih izvora.

Najznačajniji iznos subvencija odnosi se na izravna plaćanja u poljoprivredi i mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda koje će u 2018. godini dosegnuti razinu od 2,9 milijardi kuna. Isto predstavlja povećanje od 252,3 milijuna kuna u odnosu na 2,6 milijardi kuna planiranih rashoda po ovim aktivnostima u 2017. godini.

35 Subvencije svi izvori	Izvršenje 2016.	Tekući plan 2017.	Indeks 17./16.	Prijedlog 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.	Projekcija 2020.	Indeks 20./19.
UKUPNO	2.536.591.406	2.923.038.690	115,2	3.148.602.097	107,7	3.241.659.671	103,0	3.052.357.535	94,2
ZPP Izravna plaćanja poljoprivrednicima	2.300.676.148	2.608.616.320	113,4	2.860.950.750	109,7	2.958.188.063	103,4	2.767.607.438	93,6
nacionalno sufinanciranje	870.928.876	966.000.000	110,9	870.000.000	90,1	674.548.313	77,5	381.859.313	56,6
EU sredstva	1.429.747.272	1.642.616.320	114,9	1.990.950.750	121,2	2.283.639.750	114,7	2.385.748.125	104,5
ZPP Mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda	100.483.874	176.422.370	175,6	147.651.347	83,7	138.007.728	93,5	138.205.717	100,1
nacionalno sufinanciranje	22.868.031	27.568.671	120,6	16.355.791	59,3	10.406.802	63,6	14.355.791	137,9
EU sredstva	76.562.853	144.738.419	189,0	128.183.897	88,6	124.489.267	97,1	120.738.267	97,0
Izravna plaćanja u poljoprivredi	135.431.384	138.000.000	101,9	140.000.000	101,4	145.463.880	103,9	146.544.380	100,7
opći prihodi i primici	135.431.384	138.000.000	101,9	140.000.000	101,4	145.463.880	103,9	146.544.380	100,7

Značajan udio u ovim rashodima čine i izdvajanja za provedbu ugovora o koncesijama (Bina-Istra, autoceste Zagreb - Macelj i Rijeka - Zagreb) u ukupnom iznosu od 419,1 milijun kuna u 2018. godini, kao i izdvajanja za poticanje željezničkog i pomorskog putničkog prijevoza u iznosu od 752 milijuna kuna u 2018. godini.

Uz navedeno, u 2017. godini na ovoj kategoriji rashoda bila su planirana i preostala sredstva za završetak procesa restrukturiranja brodogradilišta u iznosu od 378,8 milijuna kuna. Dakle, u 2018. godini ova kategorija rashoda više ne uključuje izdvajanja za brodogradnju.

Pomoći

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u 2018. godini planirani su u iznosu od 16,5 milijardi kuna od čega se na rashode koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka odnosi 12,2 milijarde kuna, dok se preostala sredstva odnose na rashode koji se financiraju iz vlastitih prihoda, prihoda za posebne namjene, pomoći i donacija.

Rashodi koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka smanjuju se u odnosu na plan 2017. godine za 402,8 milijuna kuna.

Naime, tijekom 2017. godine iz državnog proračuna s pozicija Ministarstva financija, isplaćivane su pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave kao kompenzacijska mjera za fiskalne učinke izmjena u sustavu poreza na dohodak, i to u visini razlike između prihoda od poreza na dohodak koji su ostvarivali tijekom 2016. i prihoda od poreza na dohodak koji su ostvarivali tijekom 2017. godine. Za ove svrhe bilo je planirano 1,3 milijarde kuna. Osim navedenog planirale su se i pomoći lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi u ukupnom iznosu od 694,8 milijuna kuna.

Od 2018. godine, a sukladno Nacrtu konačnog prijedloga zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, sav prihod od poreza na dohodak prepušta se jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. S obzirom na navedeno u 2018. godini za pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave planirano je ukupno 180 milijuna kuna. Naime, u siječnju 2018. će se jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave još isplatiti pomoć za prosinac 2017., u visini razlike između prihoda od poreza na dohodak koji su ostvarile u prosincu 2016. i prihoda od poreza na dohodak koji su ostvarile u prosincu 2017. godine. Uz navedeno će im se tijekom 2018. godine iz državnog proračuna isplaćivati, a uslijed primjene novog modela financiranja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pomoći u visini razlike između zbroja prihoda od poreza na dohodak i prireza ostvarenih u 2017. i prihoda od pomoći koji su u 2017. ostvareni u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu² te prihoda od poreza na dohodak i prireza koji će ostvarivati tijekom 2018. godine. Ista visina pomoći zadržava se i u 2019. te 2020. godini.

Uz ova smanjenja, istovremeno se osiguravaju dodatna sredstva u iznosu od 500 milijuna kuna za transfer Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (s 2,5 milijardi kuna na 3 milijarde kuna), za doprinos Republike Hrvatske proračunu Europske unije povećanje od 347,8 milijardi kuna, za provedbu mjera demografske politike (67,5 milijuna kuna) i projekte iz nadležnosti Ministarstva znanosti i obrazovanja vezane uz kapitalne investicije.

Ovi rashodi koji se financiraju iz ostalih izvora (vlastiti i namjenski prihodi, pomoći i drugi) povećavaju se u odnosu na plan 2017. godine za 1,2 milijarde kuna za projekte u okviru Operativnih programa Konkurentnost i kohezija i Učinkoviti ljudski potencijali.

U 2019. godini očekuje se povećanje ove kategorije rashoda na razinu od 17,8 milijardi kuna, a u 2020. na razinu 18,8 milijardi kuna.

Naknade građanima i kućanstvima

Naknade građanima i kućanstvima čine i u 2018. godini najznačajniju skupinu rashoda proračuna te se planiraju u iznosu od 47,8 milijardi kuna.

Ukupni rashodi za mirovine i mirovinska primanja u 2018. godini povećani su za 3,8% u odnosu na 2017. čime će dosegnuti razinu od 38,9 milijardi kuna.

---

² Narodne novine, br. 119/16

Na povećanje ukupnih rashoda za mirovine i mirovinska primanja u 2018. godini utjecat će sljedeći elementi:

- Preneseni kumulirani učinak promjene broja i strukture korisnika mirovina te usklađivanja mirovina iz 2017. godine - 400,0 milijuna kuna.
- Promjena broja i strukture korisnika mirovina - 40 milijuna kuna.
- Usklađivanje ukupnih mirovina - 540 milijuna kuna.
- Prestanak smanjenja mirovina ostvarenih prema posebnim propisima većih od 5.000 kuna za 10% - 260 milijuna kuna.
- Primjena dijela odredbi novog Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji - 64 milijuna kuna.

svi izvori	Izvršenje 2016.	Tekući plan 2017.	Indeks 17./16.	Prijedlog 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.	Projekcija 2020.	Indeks 20./19.
UKUPNO	38.284.534.555	38.880.820.000	101,6	40.214.079.340	103,4	41.403.421.066	103,0	42.495.917.874	102,6
Mirovine po općim propisima	31.419.621.252	31.997.500.000	101,8	33.075.000.000	103,4	34.107.800.000	103,1	35.093.777.874	102,9
Mirovine po posebnim propisima	5.385.295.991	5.433.330.000	100,9	5.776.070.000	106,3	5.945.631.066	102,9	6.082.150.000	102,3
Doplatak za djecu	1.479.617.312	1.449.990.000	98,0	1.363.009.340	94,0	1.349.990.000	99,0	1.319.990.000	97,8

S druge strane, smanjena su izdvajanja za doplatu za djecu. U 2018. godini isti se smanjuje za 87 milijuna kuna u odnosu na 2017. i iznositi će 1,4 milijarde kuna. Procjena rashoda za doplatu za djecu u razdoblju 2018. - 2020. izračuna je na temelju trenda smanjenja prosječnog broja korisnika i prosječnog broja djece koja primaju doplatu za djecu.

Uz navedeno, unutar ove skupine rashoda planirana je, kao jedna u nizu mjera cjelokupne obiteljske i populacijske politike, cjelogodišnja primjena Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o roditeljskim potporama³ koji je stupio na snagu 1. srpnja 2017., a kojim je između ostaloga povećan iznos novčanih naknada za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta za prvih šest mjeseci ako to pravo koristi jedan roditelj, ili prvih osam mjeseci ako to pravo koriste oba roditelja.

svi izvori	Izvršenje 2016.	Tekući plan 2017.	Indeks 17./16.	Prijedlog 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.	Projekcija 2020.	Indeks 20./19.
UKUPNO	2.923.895.514	3.082.042.000	105,4	3.294.650.000	106,9	3.294.650.000	100,0	3.294.650.000	100,0
Dodatni porodišni dopust i oprema za novorođeno dijete	1.138.903.099	1.310.100.000	115,0	1.466.700.000	112,0	1.466.700.000	100,0	1.466.700.000	100,0
Zajamčena minimalna naknada	612.061.413	588.733.000	96,2	584.000.000	99,2	584.000.000	100,0	584.000.000	100,0
Osobna invalidnina	384.112.413	382.000.000	99,5	403.000.000	105,5	403.000.000	100,0	403.000.000	100,0
Doplatak za pomoć i njegu	381.290.408	382.000.000	100,2	392.000.000	102,6	392.000.000	100,0	392.000.000	100,0
Naknada za smještaj u udomiteljsku obitelj	180.863.321	181.000.000	100,1	183.000.000	101,1	183.000.000	100,0	183.000.000	100,0
Status roditelja njegovatelja	156.542.473	166.209.000	106,2	191.450.000	115,2	191.450.000	100,0	191.450.000	100,0
Jednokratna naknada	70.122.389	72.000.000	102,7	74.500.000	103,5	74.500.000	100,0	74.500.000	100,0

Uz izdvajanja za mirovine i mirovinska primanja te socijalne naknade, ova skupina rashoda uključuje i rashode temeljem Nacrta prijedloga zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji. Rashodi temeljem novog Zakona o pravima hrvatskih branitelja bilježe

³ Narodne novine, brojevi 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14 i 59/17

povećanje od 41,9 milijuna kuna budući da su proračunom za 2017. godinu već predviđena sredstva za provedbu Zakona od 1. travnja 2017. godine. Međutim, kako navedeni Zakon još uvijek nije stupio na snagu, stvarni porast u 2018. odnosu na 2017. godinu iznosi 180 milijuna kuna.

svi izvori	Izvršenje 2016.	Tekući plan 2017.	Indeks 17./16.	Prijedlog 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.	Projekcija 2020.	Indeks 20./19.
UKUPNO	607.459.737	760.676.309	125,2	802.540.560	105,5	812.100.760	101,2	807.072.960	99,4
Jednokratna prava iz Zakona i ostale naknade Hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata	33.465.858	74.663.400	223,1	91.455.000	122,5	66.655.000	72,9	53.695.000	80,6
Trajna prava (osobna invalidnina, obiteljska invalidnina, naknade i drugo)	573.156.480	660.012.909	115,2	690.581.560	104,6	720.281.760	104,3	732.873.960	101,7
Poboljšanje kvalitete življenja za obitelj HB i HRVI	837.399	26.000.000	3.104,9	20.504.000	78,9	25.164.000	122,7	20.504.000	81,5

Također, unutar ove skupne rashoda važno je izdvojiti i sredstva usmjerena na naknade za nezaposlene i aktivnu politiku zapošljavanja koja su u 2018. godini planirana na razini od 1,7 milijardi kuna, a odnose se na naknade nezaposlenima, mjere stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa, potpore za zapošljavanje, usavršavanje, samozapošljavanje, obrazovanje nezaposlenih, javne radove, očuvanje radnih mjesta i stalni sezonac.

U 2019. godini ovi rashodi planirani su na razini od 48,9 milijardi kuna, dok se u 2020. očekuju na razini od 50 milijardi kuna.

Ostali rashodi

Ostali rashodi, koji uključuju tekuće i kapitalne donacije, kazne, penale i naknade šteta, izvanredne rashode i kapitalne pomoći, u 2018. godini projicirani su u iznosu od 7,5 milijardi kuna, od čega se na rashode koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka odnosi 3,7 milijardi kuna, dok se preostala sredstva odnose na rashode koji se financiraju iz vlastitih prihoda, prihoda za posebne namjene, pomoći i donacija.

Unutar ove kategorije rashoda u 2018. godini 1,6 milijardi kuna odnosi se na mjere ruralnog razvoja.

svi izvori	Izvršenje 2016.	Tekući plan 2017.	Indeks 17./16.	Prijedlog 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.	Projekcija 2020.	Indeks 20./19.
ZPP Mjere ruralnog razvoja	1.184.955.055	2.275.399.585	192,0	2.441.853.963	107,3	2.110.054.800	86,4	1.824.053.821	86,4
35 Subvencije	903.059.531	774.198.939	85,7	320.964.393	41,5	274.064.209	85,4	237.212.199	86,6
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	121.679.423	515.015.721	423,3	517.227.552	100,4	443.897.992	85,8	383.659.816	86,4
38 Ostali rashodi	160.216.102	986.184.925	615,5	1.603.662.018	162,6	1.392.092.599	86,8	1.203.181.806	86,4

Ovi rashodi uključuju naknade u cijeni goriva za HAC d.o.o. koji su u 2018. godini planirani na razini od 454 milijuna kuna i HŽI d.o.o. u iznosu od 454 milijuna kuna, a koje se isplaćuju temeljem Zakona o cestama⁴ i Zakona o željeznici⁵ po litri naplaćene trošarine na energente (0,20 kn/l).

Također na ovoj kategoriji rashoda planiraju se sredstva proračunske zalihe u iznosu od 200 milijuna kuna u 2018. godini.

⁴ Narodne novine, brojevi 84/11, 22/13, 54/13, 148/13 i 92/14

⁵ Narodne novine, brojevi 94/13., 148/13 i 73/17

Za financiranje ugovora s vjerskim zajednicama te sporazuma sa Svetom stolicom na ovoj skupini rashoda u 2018. planirano je ukupno 309,6 milijuna kuna.

U 2019. dosegnut će razinu od 7,7 milijardi kuna, a u 2020. godini razinu od 7,6 milijardi kuna.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2018. godini projicirani su u iznosu od 4 milijarde kuna. Od navedenog 793 milijuna kuna odnosi se na ulaganja Ministarstva obrane, 763 milijuna kuna na ulaganja Ministarstva zdravstva, 647,1 milijun kuna na ulaganja Ministarstva zaštite okoliša i energetike, 362,9 milijuna kuna na ulaganja Ministarstva znanosti i obrazovanja, 278,1 milijun kuna na ulaganja Ministarstva unutarnjih poslova, 228,4 milijuna kuna na ulaganja Ministarstva financija i 185,1 milijun kuna na ulaganja Ministarstva poljoprivrede. Od ukupnih ulaganja u 2018. godini 2,2 milijarde kuna bit će financirano iz ostalih izvora.

U 2019. ovi rashodi planirani su na razini od 4,2 milijarde kuna, a u 2020. godini u iznosu od 3,6 milijardi kuna.

4.3. Obrazloženje rashoda po funkcijskoj klasifikaciji

S ciljem daljnjeg povećanja transparentnosti korištenja proračunskih sredstava u nastavku se u okviru obrazloženja rashoda državnog proračuna, daje i prikaz rashoda po funkcijskoj klasifikaciji.

Tablica 7: Kretanje rashoda državnog proračuna u razdoblju 2016. - 2020. po funkcijskoj klasifikaciji

svi izvori	Izvršenje 2016.	Tekući plan 2017.	Indeks 17./16.	Prijedlog 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.	Projekcija 2020.	Indeks 20./19.
UKUPNO	120.237.515.503	128.389.539.569	106,8	133.348.809.099	103,9	135.389.090.863	101,5	135.647.799.122	100,2
Opće javne usluge	20.370.868.703	20.726.702.755	101,7	19.070.001.739	92,0	18.568.947.082	97,4	17.400.979.048	93,7
Obrana	4.073.529.866	4.385.757.945	107,7	4.815.494.255	109,8	5.075.302.937	105,4	5.310.788.762	104,6
Javni red i sigurnost	7.762.591.220	7.953.445.031	102,5	7.928.485.120	99,7	7.815.422.149	98,6	7.855.041.707	100,5
Ekonomski poslovi	14.333.508.407	17.114.900.221	119,4	18.659.974.629	109,0	19.042.637.661	102,1	18.486.442.221	97,1
Zaštita okoliša	822.405.522	1.190.629.769	144,8	1.558.540.172	130,9	1.590.921.957	102,1	1.453.343.033	91,4
Usluge unapređenja stanovanja i zajednice	2.122.215.255	1.979.530.744	93,3	2.576.572.923	130,2	3.192.458.032	123,9	3.638.854.595	114,0
Zdravstvo	9.590.190.889	9.984.960.497	104,1	11.499.600.653	115,2	11.399.624.086	99,1	11.404.513.119	100,0
Rekreacija, kultura i religija	1.860.685.218	2.173.271.555	116,8	2.280.983.041	105,0	2.279.784.686	99,9	2.395.122.173	105,1
Obrazovanje	12.725.820.911	14.642.757.119	115,1	14.764.854.406	100,8	14.978.531.688	101,4	15.040.999.390	100,4
Socijalna zaštita	46.575.699.513	48.237.583.933	103,6	50.194.302.161	104,1	51.445.460.585	102,5	52.661.715.074	102,4

Izvor: Ministarstvo financija

5. UKUPNI MANJAK/VIŠAK DRŽAVNOG PRORAČUNA

Slijedom ukupno planiranih prihoda u iznosu od 129 milijardi kuna te ukupno planiranih rashoda u iznosu od 133,3 milijarde kuna, planirani manjak državnog proračuna za 2018. godinu iznosi 4,3 milijarde kuna ili 1,1% bruto domaćeg proizvoda.

U 2019. godini manjak državnog proračuna projiciran je na razini od 2,1 milijardu kuna ili 0,5% bruto domaćeg proizvoda, dok se u 2020. godini projicira višak na razini od 1,7 milijardi kuna ili 0,4% bruto domaćeg proizvoda.

Tablica 8: Ukupni manjak/višak državnog proračuna

<i>mil. HRK</i>	2016.	Plan 2017.	Prijedlog proračuna za 2018.	Projekcija proračuna za 2019.	Projekcija proračuna za 2020.
Prihodi (6+7)	116.848	121.574	129.030	133.325	137.314
Prihodi poslovanja (6)	116.398	121.013	128.231	132.520	136.477
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (7)	450	560	800	805	837
Rashodi (3+4)	120.238	128.390	133.349	135.389	135.648
Rashodi poslovanja (3)	117.175	124.362	129.314	131.235	132.089
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (4)	3.062	4.027	4.035	4.154	3.559
Ukupni manjak/višak	-3.389	-6.816	-4.319	-2.064	1.667
<i>% BDP-a</i>	<i>-1,0</i>	<i>-1,9</i>	<i>-1,1</i>	<i>-0,5</i>	<i>0,4</i>

Izvor: Ministarstvo financija

6. RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA

Manjak državnog proračuna za 2018. godinu u iznosu od 4,3 milijarde kuna financirat će se razlikom ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja te ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova. Pritom su ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja planirani u iznosu od 23,7 milijardi kuna, a ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 19,4 milijarde kuna.

U strukturi ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja u 2018. godini najznačajniji dio zauzimaju primici od izdanih vrijednosnih papira i to s iznosom od 16,2 milijarde kuna koji se u cijelosti odnosi na zaduživanje putem obveznica. Planirano zaduživanje inozemnim i domaćim kreditima i zajmovima iznosi 6,3 milijarde kuna, a očekivani primitak od privatizacije 1 milijardu kuna. Ostatak ukupnih primitaka odnosi se na primitke ostvarene povratima glavnica danih zajmova i depozita u iznosu od 168,7 milijuna kuna.

U strukturi ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova najveći dio u iznosu od 11,7 milijardi kuna čine izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire i u cijelosti se odnose na izdatke za otplatu glavnice za izdane obveznice. Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova iznose 5,7 milijardi kuna, od čega se 4,3 milijarde kuna odnosi na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora, 495 milijuna kuna na izdatke za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru, a 898,7 milijuna kuna na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada.

Ukupni izdaci za dane zajmove i depozite u planu za 2018. godinu iznose 1,7 milijardi kuna, dok na izdatke za dionice i udjele u glavnici otpada 322,2 milijuna kuna.

Zatvarajuća stavka između ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja te ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova i ukupnog manjka proračuna u 2018. godini jesu prijenos depozita iz prethodne godine u iznosu od 2,2 milijarde kuna te planirani prijenos depozita u narednu godinu u istom iznosu.

Na razinu ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja u narednom srednjoročnom razdoblju utjecat će kretanje ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova i kretanje ukupnog manjka, odnosno viška proračuna. Naime, u 2019. godini ukupni manjak od 2,1 milijardu kuna i ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova na razini od 25,2 milijarde kuna bit će pokriveni primicima od financijske imovine i zaduživanja u iznosu od 27,2 milijarde kuna. U 2020. godini planira se višak državnog proračuna u ukupnom iznosu od 1,7 milijardi kuna. Ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova planirani su na razini od 24,8 milijardi kuna dok se ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja planiraju na razini od 23,2 milijarde kuna.

Tablica 9: Račun prihoda, rashoda i financiranja državnog proračuna

(milijuni HRK)	Izvršenje 2016.	Plan 2017.	Indeks	Prijedlog proračuna za 2018.	Indeks	Projekcija proračuna za 2019.	Indeks	Projekcija proračuna za 2020.	Indeks
	1	2	3=2/1	4	5=4/2	6	7=6/4	8	9=8/6
PRIHODI POSLOVANJA	116.398	121.013	104,0	128.231	106,0	132.520	103,3	136.477	103,0
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	450	560	124,5	800	142,7	805	100,7	837	104,0
UKUPNI PRIHODI	116.848	121.574	104,0	129.030	106,1	133.325	103,3	137.314	103,0
RASHODI POSLOVANJA	117.175	124.362	106,1	129.314	104,0	131.235	101,5	132.089	100,7
RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	3.062	4.027	131,5	4.035	100,2	4.154	103,0	3.559	85,7
UKUPNI RASHODI	120.238	128.390	106,8	133.349	103,9	135.389	101,5	135.648	100,2
RAZLIKA - VIŠAK / MANJAK	-3.389	-6.816		-4.319		-2.064		1.667	
PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	18.293	35.277	192,8	23.685	67,1	27.247	115,0	23.176	85,1
IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	18.599	29.290	157,5	19.367	66,1	25.183	130,0	24.843	98,6
PRIJENOS DEPOZITA IZ PRETHODNE GODINE	6.400	2.103	32,9	2.247	106,8	0	0	0	
PRIJENOS DEPOZITA U NAREDNU GODINU	-2.705	-1.275	47,1	-2.247	176,3	0	0	0	
NETO FINANCIRANJE	3.389	6.816		4.319		2.064		-1.667	

Izvor: Ministarstvo financija

7. IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI

Prihodi poslovanja izvanproračunskih korisnika u 2018. godini planirani su u iznosu od 31,8 milijardi kuna, dok su za 2019. projicirani u iznosu od 33,1 milijardu kuna, a za 2020. u iznosu od 33,9 milijardi kuna. Najveću stavku prihoda poslovanja u promatranom srednjoročnom razdoblju predstavljaju doprinosi za zdravstveno osiguranje. U 2018. doprinosi su planirani u iznosu od 19 milijardi kuna, što predstavlja povećanje od 445,4 milijuna kuna. U 2019. ovi su doprinosi projicirani u iznosu od 19,4 milijarde kuna, a u 2020. godini u iznosu od 19,6 milijardi kuna. Prihodi od pomoći planirani su u iznosu od 6,8 milijardi kuna za 2018. i za 1 milijardu kuna veći su odnosu na plan za 2017. godinu. Za 2019. pomoći su projicirane u iznosu od 7,6 milijardi kuna, a za 2020. u iznosu od 8,1 milijardu kuna. Većina ovih prihoda odnosi se na tekuće pomoći državnog proračuna Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: HZZO), koje su u 2018. godini planirane u iznosu od 3 milijarde kuna, u 2019. 3,2 milijarde kuna, a u 2020. 3,3 milijarde kuna. U okviru kategorije pomoći značajnu stavku čine kapitalne pomoći iz proračuna, koje se u iznosu od 2,1 milijardu kuna odnose na kapitalne pomoći namijenjene Hrvatskim cestama (u daljnjem tekstu: HC). Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknadama kretat će se na prosječnoj razini od 5,3 milijarde kuna u promatranom srednjoročnom razdoblju. Pritom se najveći dio odnosi na prihode vodnog gospodarstva Hrvatskih voda (u daljnjem tekstu: HV), ostale nespomenute prihode HZZO-a (koji uključuju prihode od dopunskog zdravstvenog osiguranja i participacije) te ostale pristojbe i naknade Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: FZOEU). Sljedeća po veličini stavka u strukturi ukupnih prihoda poslovanja su prihodi od imovine koji su za 2018. godinu planirani u iznosu od 634,8 milijuna kuna, pri čemu najveći dio čine ostali prihodi od financijske imovine, odnosno premije osiguranja depozita i doprinosi u sanacijski fond kod Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka. Za 2019. i 2020. godinu ovi prihodi projicirani su u iznosu od 636,3 milijuna kuna, odnosno u iznosu od 637 milijuna kuna. Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija planom za 2018. godinu iznose 117 milijuna kuna. Za 2019. i 2020. godinu ovi prihodi projicirani su u iznosu od 258,5 milijuna kuna, odnosno u iznosu 265,7 milijuna kuna. Preostali dio ukupnih prihoda poslovanja odnosi se na kazne, upravne mjere i ostale prihode, koji su u promatranom srednjoročnom razdoblju planirani u iznosu od 6,5 milijuna kuna. Promatrajući po pojedinim izvanproračunskim korisnicima, najveći planirani prihodi poslovanja za srednjoročno razdoblje odnose se na HZZO, s prosječnim udjelom u ukupnim prihodima poslovanja od oko 74%.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine planirani su na razini od 15,1 milijun kuna u 2018., a projekcijom za 2019. i 2020. utvrđeni su na razini od 1,1 milijun kuna. Većina prihoda planiranih u 2018. godini odnosi se na prihode od prodaje stambenih i poslovnih objekata HC-a, dok se projicirani prihodi u 2019. i 2020. godini većinom odnose na prihode od prodaje stambenih i poslovnih objekata Centra za restrukturiranje i prodaju te HZZO-a.

Rashodi poslovanja izvanproračunskih korisnika u 2018. godini planirani su u iznosu od 28,8 milijardi kuna, a u 2019. i 2020. projiciraju se u iznosu od 29,8 milijardi kuna, odnosno 30,6 milijardi kuna. S udjelom od 80,8%, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade čine najveću stavku ukupnih rashoda poslovanja u 2018. godini. Planirane su u iznosu od 23,3 milijarde kuna u 2018., a projekcijom za 2019. i 2020. predviđaju se na razini od 23,8 milijardi kuna, odnosno

24,3 milijarde kuna, što se najvećim dijelom odnosi na zdravstvenu zaštitu obveznog i dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja. Drugo mjesto u strukturi ukupnih rashoda poslovanja zauzimaju materijalni rashodi s udjelom od 8,6% u 2018. godini. U 2018. i 2019. ovi rashodi bilježe razinu od 2,5 milijardi kuna te od 2,4 milijarde kuna u 2020. godini, a u najvećoj mjeri odnose se na usluge tekućeg i investicijskog održavanja i to kod HV-a i HC-a te ostale nespomenute rashode poslovanja kod FZOEU-a. Ostali rashodi bilježe udio od 5,3% u ukupnim rashodima poslovanja te su planirani u iznosu od 1,5 milijardi kuna za 2018., a projekcijama za 2019. i 2020. godinu u iznosu od 2 milijarde kuna, odnosno 2,5 milijardi kuna. Najveći dio ovih rashoda čine kapitalne pomoći HV-a, što je povezano s predviđenim povećanjem povlačenja sredstava iz EU fondova, tj. s osiguranjem nacionalne komponente za korištenje EU fondova. Rashodi za zaposlene svojim udjelom od 2,1% u planu za 2018. godinu iznose 615,2 milijuna kuna. Za 2019. predviđen je iznos od 624,3 milijuna kuna, a u 2020. godini iznos od 633,2 milijuna kuna. Financijski rashodi planom za 2018. godinu bilježe udio od 1,8% u ukupnim rashodima poslovanja, odnosno iznose 531,6 milijuna kuna pri čemu najveći dio čine kamate HC-a za primljene kredite i zajmove od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora. U 2019. i 2020. godini ovi rashodi projicirani su u iznosu od 538,5 milijuna kuna, odnosno 533,2 milijuna kuna. Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna iznose 331,9 milijuna kuna, odnosno zauzimaju 1,2% ukupnih rashoda poslovanja u 2018. godini, dok se za 2019. projiciraju na razini od 296,3 milijuna kuna, a za 2020. na razini od 212 milijuna kuna. Preostalih 0,1% ukupnih rashoda poslovanja u 2018. godini odnosi se na subvencije u iznosu od 28,7 milijuna kuna. Za 2019. projicirane su u iznosu od 32,7 milijuna kuna te u iznosu od 35,1 milijun kuna za 2020. godinu. Promatrajući po pojedinim izvanproračunskim korisnicima, najveće planirane rashode poslovanja bilježi HZZO na koji se u promatranom srednjoročnom razdoblju odnosi prosječno oko 81% ukupnih rashoda poslovanja svih izvanproračunskih korisnika.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvanproračunskih korisnika za 2018. godinu planirani su u iznosu od 2,3 milijarde kuna, a projekcija za 2019. i 2020. godinu iznosi 2,7 milijardi kuna, odnosno 2,5 milijardi kuna. Pritom se najveći dio ovih rashoda odnosi na rashode za nabavu građevinskih objekata HC-a.

Ukupno planirani prihodi od 31,9 milijardi kuna i rashodi od 31,1 milijardu kuna čine višak od 738,9 milijuna kuna ili 0,2% BDP-a u 2018. godini. Za 2019. projiciran je višak u iznosu od 684,6 milijuna kuna, a za 2020. godinu u iznosu od 810 milijuna kuna. Planom za 2018. godinu razlika prihoda i rashoda financirat će se ukupnim primicima od financijske imovine i zaduživanja u iznosu od 1,9 milijardi kuna, uz istovremeno planirane ukupne izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 2,1 milijardu kuna. U 2019. i 2020. godini ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja iznositi će 2 milijarde kuna, dok će ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova iznositi 2,2 milijarde kuna, odnosno 2,3 milijarde kuna.

8. STANJE DOSPJELIH NEPODMIRENIH OBVEZA PRORAČUNSKIH I IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA DRŽAVNOG PRORAČUNA

Tablica 10: Stanje dospjelih nepodmirenih obveza ministarstava i drugih državnih tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije

Stanje dospjelih obveza na dan*		31. prosinca 2016.	30. rujna 2017.	Indeks
Razdjel		1	2	3=2/1*100
010	HRVATSKI SABOR	0	368.445	x
012	DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO	0	34.329	x
015	URED PREDsjedNICE RH	0	355.276	x
017	USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE	2.758	0	0,0
018	AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA	0	0	x
020	VLADA REPUBLIKE HRVATSKE	0	44.240	x
025	MINISTARSTVO FINANCIJA	0	0	x
027	RH SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA	60.501	56.969	94,2
028	SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA SREDIŠNJU JAVNU NABAVU	0	890	x
030	MINISTARSTVO OBRANE RH	9.582.561	26.563.066	277,2
032	SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE	567.974	54.610	9,6
033	SREDIŠNJI DRŽ. URED ZA OBNOVU I STAMBENO ZBRINJAVANJE	1.312.811	356.667	27,2
034	SREDIŠNJI DRŽ. URED ZA RAZVOJ DIGITALNOG DRUŠTVA	0	7.898	x
036	SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA ŠPORT	0	11.616	x
040	MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA	56.924.031	50.615.142	88,9
041	MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA	0	394.855	x
048	MINISTARSTVO VANJSKIH I EUROPSKIH POSLOVA	19.330	0	0,0
049	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA	213.469.193	215.028.221	100,7
052	POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O SUKOBU INTERESA	0	0	x
054	MINISTARSTVO DRŽAVNE IMOVINE	82.132	123.181	150,0
055	MINISTARSTVO KULTURE	19.853.832	2.806.733	14,1
060	MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE	10.840.539	9.170.413	84,6
061	MINISTARSTVO REGIONALNOGA RAZVOJA I FONDOVA EU	41.949	0	0,0
065	MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE	266.254.512	18.158	0,0
076	MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOGA UREĐENJA	2.309.962	846.223	36,6
077	MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE	12.313.917	10.647.342	86,5
080	MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA	64.877.909	44.137.103	68,0
086	MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA	69.694.225	69.456.572	99,7
090	MINISTARSTVO TURIZMA	7.678	0	0,0
095	MINISTARSTVO UPRAVE	626.262	911.453	145,5
096	MINISTARSTVO ZDRAVLJA	1.717.080.964	2.028.943.994	118,2
102	MINISTARSTVO ZA DEMOGR., OBITELJ, MLADE I SOCIJALNU POLITIKU	0	22.953.408	x
106	HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI	0	0	x
110	MINISTARSTVO PRAVOSUĐA	17.085.752	22.145.734	129,6
120	URED PUČKOG PRAVOBRANITELJA	0	0	x
121	PRAVOBRANITELJ ZA DJECU	0	0	x
122	PRAVOBRANITELJICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA	0	0	x
123	PRAVOBRANITELJICA ZA OSOBE S INVALIDITETOM	0	0	x
160	DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU	258	21.410	8.298,4
185	DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU	0	10.558	x
196	DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU POSTUPAKA JAVNE NABAVE	0	0	x
240	URED VIJEĆA ZA NACIONALNU SIGURNOST	0	0	x
241	OPERATIVNO-TEHNIČKI CENTAR ZA NADZOR TELEKOMUNIKACIJA	0	0	x
242	ZAVOD ZA SIGURNOST I INFORMACIJSKIH SUSTAVA	0	550	x
250	AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA	0	0	x
256	DRŽAVNI ZAVOD ZA RADIOLOŠKU I NUKLEARNU SIGURNOST	225	46.975	20.877,8
258	POVJERENIK ZA INFORMIRANJE	0	0	x
UKUPNO		2.463.009.275	2.506.132.031	101,8

* podaci iz izvještaja o obvezama za razdoblja od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. i od 1. siječnja do 30. rujna 2017.

Izvor: Ministarstvo financija

Tablica 11: Stanje dospjelih nepodmirenih obveza izvanproračunskih korisnika

Stanje dospjelih obveza na dan*		31. prosinca 2016.	30. rujna 2017.	Indeks
Izvanproračunski korisnik		1	2	3=2/1*100
23911	HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE	105.484	23.463	22,2
25843	HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE	0	0	x
26362	HRVATSKI ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE	875.505.201	763.591.591	87,2
38085	HRVATSKE VODE	0	0	x
38108	HRVATSKE CESTE d.o.o.	21.776.469	11.144.615	51,2
38093	FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST	1.579.073	692.481	43,9
38132	AGENCIJA ZA OSIGURANJE ŠTEDNIH ULOGA I SANACIJU BANAKA	0	0	x
48099	CENTAR ZA RESTRUKTURIRANJE I PRODAJU**	3.121.508.313	3.136.637.943	100,5
UKUPNO		4.020.474.540	3.912.090.093	97,3

* Podaci iz Izvještaja o obvezama za razdoblja od 1. siječnja do 31. prosinca 2016 i od 1. siječnja do 30. rujna 2017.

** U ukupnim obvezama Centra za restrukturiranje i prodaju iskazane su i obveze u iznosu od 1.583.326.571,03 kn, a odnose se na obveze prema Ministarstvu financija koje su u najvećoj mjeri nastale u razdoblju od 2000. do 2004. (otkup potraživanja od HPB-a, otkup potraživanja INA-e od HEP-a i HŽ-a) te obveze na iznos od 1.083.385.601,00 kn, koje se odnose na obveze prema Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje nastale u razdoblju od 1994. do 2000. (više ustupljene nominalne vrijednosti dionica i udjela pri međusobnoj zamjeni).

9. PROCJENA UKUPNOG MANJKA/VIŠKA OPĆE DRŽAVE

U skladu s projiciranim kretanjima prihoda i rashoda svih razina proračuna opće države, očekuje se planirani manjak od 0,8% BDP-a u 2018. pa njegovo smanjenje na 0,3% u 2019., dok se u 2020. godini očekuje višak od 0,7% BDP-a. Pritom će najveći doprinos kretanju ukupnog manjka/viška konsolidirane opće države dati državni proračun koji će u 2018. zabilježiti manjak od 1,1% BDP-a, u 2019. od 0,5% BDP-a, dok će u 2020. godini zabilježiti višak od 0,4% BDP-a. Izvanproračunski korisnici u promatranom srednjoročnom razdoblju imat će višak na razini od 0,2% BDP-a, a jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave višak od 0,1% BDP-a.

Kada se ovim veličinama pridodaju prilagodbe nacionalne metodologije računskog plana metodologiji ESA 2010 te projekcije manjka/viška javnih poduzeća koje su uključene u sektor opće države prema metodologiji ESA 2010, procjenjuje se kako će planirani manjak općeg proračuna u 2018. godini iznositi 0,5% BDP-a. U 2019. očekuje se uravnoteženje općeg proračuna dok se u 2020. godini planira višak od 0,8% BDP-a.

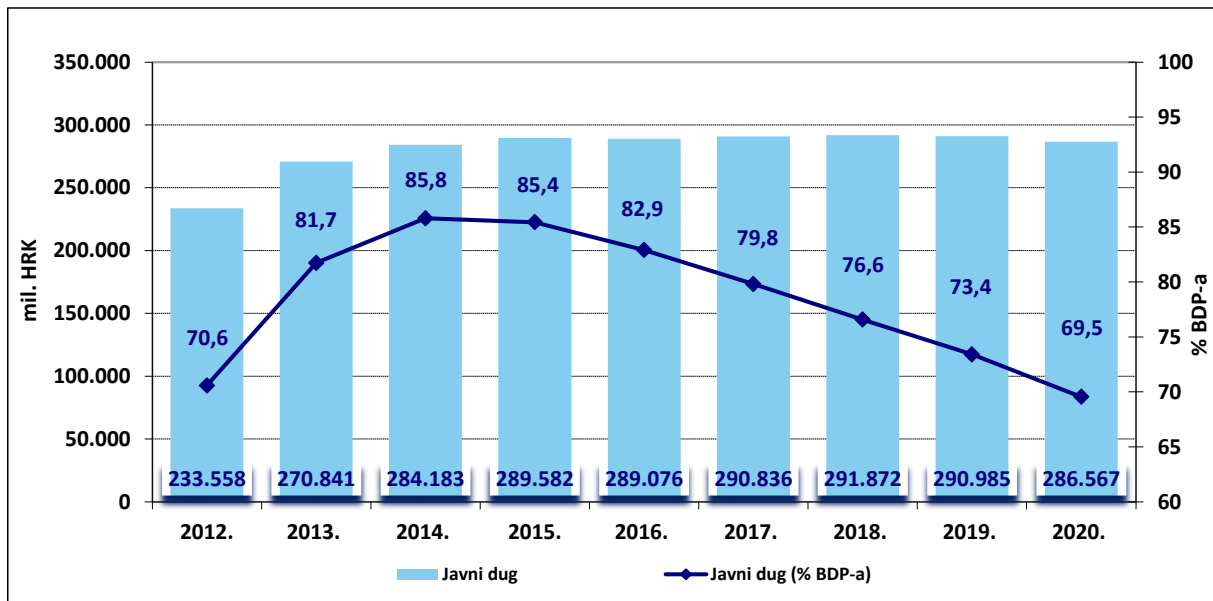
Tablica 12: Procjena ukupnog manjka/viška opće države

(u 000 kuna)	2016.	Plan 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
DRŽAVNI PRORAČUN					
Ukupni prihodi	116.848	121.574	129.030	133.325	137.314
% BDP-a	33,5	33,4	33,9	33,6	33,3
Ukupni rashodi	120.238	128.390	133.349	135.389	135.648
% BDP-a	34,5	35,2	35,0	34,2	32,9
Ukupni manjak/višak	-3.389	-6.816	-4.319	-2.064	1.667
% BDP-a	-1,0	-1,9	-1,1	-0,5	0,4
IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI					
Ukupni manjak/višak	-87	949	739	685	810
% BDP-a	0,0	0,3	0,2	0,2	0,2
KONSOLIDIRANA LOKALNA DRŽAVA					
Ukupni manjak/višak	139	223	492	336	349
% BDP-a	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
OPĆI PRORAČUN, nacionalna metodologija					
Ukupni manjak/višak	-3.337	-5.644	-3.088	-1.044	2.825
% BDP-a	-1,0	-1,5	-0,8	-0,3	0,7
JAVNA PODUZEĆA					
Ukupni manjak/višak	1.012	202	130	309	577
% BDP-a	0,3	0,1	0,0	0,1	0,1
OSTALE PRILAGODBE					
	-830	595	923	621	17
% BDP-a	-0,2	0,2	0,2	0,2	0,0
KONSOLIDIRANA OPĆA DRŽAVA, ESA 2010 metodologija					
	-3.155	-4.848	-2.036	-113	3.419
% BDP-a	-0,9	-1,3	-0,5	0,0	0,8

Izvor: Ministarstvo financija

U skladu s kretanjem manjka/viška općeg proračuna očekuje se i daljnje smanjenje udjela javnog duga u BDP-u i to na 76,6 posto BDP-a u 2018., 73,4 posto BDP-a u 2019. te 69,5 posto BDP-a u 2020. godini. Ovime se ispunjavaju zahtjevi iz preventivnog dijela Pakta o stabilnosti i rastu, što bi trebalo doprinijeti povratku kreditnog rejtinga na razinu investicijskog te trajnom smanjivanju tereta duga.

Grafikon 1: Javni dug u razdoblju 2012. – 2020.

Izvor: DZS, HNB, Ministarstvo financija